

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-14-0176****Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ**Zodpovedný riešiteľ **prof., PaedDr. Eva Poláková, PhD.**Príjemca **Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici - Pedagogická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Katedra etickej a občianskej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Výmena skúseností, vzájomná účasť na konferenciách, vzájomné šírenie výsledkov projektov s pracoviskami:

Katedra Etyki, Uniwersitet Lodzki, Lodz, Poľsko;

Wydział Informatyki i Komunikacji Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice, Poľsko;

Wydział Informatyki i Komunikacji Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Akademia Ignatianum, Wydział Filozoficzny w Krakowie, Krakow, Poľsko.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Nemáme

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

Inkluzívne vzdelávanie žiakov z vylúčených komunit / Eva Poláková ... [et al] ; rec. Ivana Rochovská, Jaroslav Balvín. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2017. - 154 s. [4,78 AH]. - ISBN 978-80-557-1396-0. [POLÁKOVÁ, Eva (25%) - NIKLOVÁ, Miriam (25%) - STEHLÍKOVÁ, Jana (25%) - ŠAJGALOVÁ, Michaela (25%) - ROCHOVSKÁ, Ivana (rec.) - BALVÍN, Jaroslav (rec.)]. - Monografia bola vydaná s podporou agentúry APVV ako jeden z výstupov projektu APVV- 14-0176: Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ a s podporou agentúry KEGA, projektu č. 008UMB-4/2015 Ľudské práva a protipredsudková výchova.

Kol.: Prierezové témy v etickej výchove. Metodická príručka pre učiteľov základných škôl. (eds.: Ligas, Š. , Poláková, E.) 2016. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2016. - 150 s. [6AH]. - ISBN 978-80-557-1106-5.

Elektronické učebnice- vydané formou DVD, aj online na webe: www.prierezovetemy.info
1. Environmentálna výchova žiakov v predmete etická výchova : multimediálny didaktický materiál pre učiteľov základnej školy / Barbora Baďurová ; rec. Andrea Klimková, Monika Šabová. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum,

2017. - 51 s. [3,14 AH]. - ISBN 978-80-557-1219-2 .

2. Mediálna výchova žiakov v predmete etická výchova : multimedialny didaktický materiál pre učiteľov základnej školy /Čižmárová Katarína, Poláková, Eva; rec. Andrea Klimková, Lucia Spálová. - 1. vyd. - Banská Bystrica: Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2017. - 88 s. [5,4 AH]. - ISBN 978-80-557-1225-3

3. Multikultúrna výchova žiakov v predmete etická výchova: multimedialny didaktický materiál pre učiteľov základnej školy /Janka Kysel'ová, Štefan Ligas; rec. Anna Klimeková, Ľudovít Hajduk. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2017. - 74 s. [4,82AH]. - ISBN 978-80-557-1221-5

4. Prosociálny rozvoj žiakov v predmete etická výchova : multimedialny didaktický materiál pre učiteľov základnej školy / Miriam Niklová, Jana Stehlíková ; rec. Ingrid Emmerová, Lucia Spálová. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2017. - 87 s. [4,35 AH]. - ISBN 978-80-557-1223-9 [NIKLOVÁ, Miriam (50%) - STEHLÍKOVÁ, Jana (50%) - EMMEROVÁ, Ingrid (rec.) - SPÁLOVÁ, Lucia (rec.)]

Pracovné zošity vydané formou tlače aj online

1. Rozvíjanie prosociálneho správania žiakov základných škôl : metodický materiál - pracovný zošit / Miriam Niklová, Jana Stehlíková, Michaela Šajgalová ; rec. Ingrid Emmerová, Lucia Spálová. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2017. - 93 s. [4,65 AH]. - ISBN 978-80-557-1302-1. [NIKLOVÁ, Miriam (45%) - STEHLÍKOVÁ, Jana (50%) - ŠAJGALOVÁ, Michaela (5%) - EMMEROVÁ, Ingrid (rec.) - SPÁLOVÁ, Lucia (rec.)]. - Vydané s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-14-0176 Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ

2. Podpora osobnostného a sociálneho rozvoja žiakov 6. ročníka základných škôl : metodický materiál – pracovný zošit / Miriam Niklová, Jana Stehlíková ; rec. Ingrid Emmerová, Ivana Rochovská. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2018. - 132 s. [6,60 AH]. - ISBN 978-80-557-1438-7 [NIKLOVÁ, Miriam (50%) - STEHLÍKOVÁ, Jana (50%) - EMMEROVÁ, Ingrid (rec.) - ROCHOVSKÁ, Ivana (rec.)]. - Vydané s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-140176 Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ

Okrem týchto publikácií, ktoré sú dôležité z hľadiska aplikačného zamerania projektu členovia riešiteľského kolektívu počas riešenia projektu publikovali množstvo vedeckých a odborných článkov uvedených vo výstupoch za jednotlivé roky, nižšie uvádzame iba niektoré:

POLÁKOVÁ, E. 2017. Príprava učiteľov zameraná na riešenie problémov v multikultúrnom školskom prostredí. Edukacia: vedecko-odborný časopis. Roč. 2, č. 1 (2017), s. 222-227. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2017. (50%+50% - Príspevok bol podporený grantom APVV-14-0176: Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ a grantom KEGA 008UMB-4/2015: Ľudské práva a protipredsudková výchova.) Dostupné na: https://www.upjs.sk/public/media/15903/Edukacia_1_17.pdf

KALISKÝ, J. – KALISKÁ, L.: The potential of emotional intelligence in personality space. In The New educational review. Vol. 46, no. 4 (2016), pp. 260-270. - Katowice Ostrava Banská Bystrica : Uniwersytet Silesia, Instytut Pedagogiki i Psychologii : Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta : Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, 2016 [KALISKÝ, Ján (50%)- KALISKÁ, L. (50%)]

BAĎUROVÁ, B.: Ethical education in Slovakia from a philosophical point of view / Barbora Baďurová. In Europa forum philosophie : ethical education. - Nordhausen : Verlag Traugott Bautz, 2017. - ISBN 978-3-95948-242-4. - Vol. 66 (2017), pp. 104-114. (100%)

Self-evaluation and self-esteem of children with syndrome CAN / Miriam Niklová, Jana Stehlíková. In Pedagogika : Zeszyty naukowe Wyższej Szkoly Humanitas. - Sosnowiec : Wyszka Szkoła Humanitas, 2018. - ISSN 1896-4591. - Č. 16 (2018), s. 381-392. [NIKLOVÁ, Miriam (50%) - STEHLÍKOVÁ, Jana (50%)]

POLÁKOVÁ, E.: Mediálna výchova a prevencia kyberšikanovania. In Psychológia a patopsychológia dieťaťa. Roč.52, č. 2/2018, s. 140 -150. Bratislava: VUDPAP, 2018. ISSN

0555-5574. Scan0018

NIKLOVÁ, M.-MAKÚCHOVÁ, J.: Forms of cyber-bullying from the perspective of primary and high school pupils as cyberaggressors. In QUAERE. vol. 8. Hradec Králové. 2018. ISBN 978-80-87952-26-9 (s. 738-745)

KALISKÝ, J. : Future teacher's university students attitudes towards the nature protection. In SGEM 2018 : 5th international multidisciplinary scientific conference on social sciences & arts, conference proceedings, Albena, 26.08.-01.09.2018. Science & Society, Vol. 5, no. 3.5, Education and educational research. - 1. vyd. - Sofia : STEF92 Technology, 2018. - ISBN 978-619-7408-57-7. - ISSN 2367-5659. - S. 361-368. [KALISKÝ, Ján (100%)]. - This work was supported by Slovak Research and Development Agency under the contract No. APVV-14-0176.

BAĎUROVÁ, B.: Ethical education in Slovakia from a philosophical point of view / Barbora Baďurová. In Europa forum philosophie : ethical education. - Nordhausen : Verlag Traugott Bautz, 2017. - ISBN 978-3-95948-242-4. - Vol. 66 (2017), pp. 104-114. [BAĎUROVÁ, Barbora (100%)]

ŠAJGALOVÁ, M.: Prosocial education as a prevention tool for risky behavior of students in elementary schools. In Acta sociopathologica : Přístupy k řešení rizikového chování / ed. Lucie Špráchalová, Teresa Raszková; rec. Blahoslav Kraus, Miroslav Joukl. 5. - 1. vyd. - Hradec Králové : Gaudeamus, 2018. - ISBN 978-80-7435-713-8. - s. 203 - 210. [ŠAJGALOVÁ, Michaela (100%)]

Uplatnenie výsledkov projektu

Vytvorené metodické materiály a didaktické pomôcky boli bezplatne distribuované učiteľom ZŠ na workshopoch (celkovo 168 zúčastnených), do spolupracujúcich škôl a metodickým centráram. Okrem toho boli a sú prístupné online na webovom portáli www.prierezovetemy.info

Za významný praxeologický prínos považujeme vytvorenie portálu www.prierezovetemy.info, na ktorom sú základné informácie o riešení projektu a realizovaných činnostiach. Na tomto webe sú voľne prístupné všetky vytvorené publikácie a didaktické materiály. Do štruktúry webu sme zakomponovali aj blog, ktorý je zárukou udržateľnosti a aktívnej zainteresovanosti učiteľov z praxe a ktorý by mal ďalej spravovať odberateľ projektových výsledkov, Štátny pedagogický ústav.

Webový portál je určený predovšetkým pre učiteľov základných a stredných škôl ale aj ďalších záujemcov. Multimediálne materiály, ktoré sú tam publikované majú výhodu individualizácie štúdia, jeho nezávislosti od miesta a času s uplatnením efektívnej spätnej väzby a v konečnom dôsledku uľahčenie a zefektívnenie prípravy učiteľov na vyučovanie. Má pomôcť rozvíjať didaktickú kreativitu učiteľov formou alternatívnych stratégií riešenia problémov začleňovania prierezových tém do vyučovania. Metodické odporúčania, rôzne príklady a ukážky integrácie prierezových tém do učebného obsahu vyučovacích predmetov majú slúžiť ako motivácia pre tvorivú implementáciu ponúkaných foriem, metód a audiovizuálnych materiálov do konkrétneho vyučovania

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt riešil pedagogicky veľmi aktuálnu problematiku – znížiť nedostatok didaktických materiálov potrebných na efektívnu výučbu prierezových tém v základných školách. Na základe analýzy teoretických zdrojov a vlastného výskumu boli vytvorené výučbové materiály pre prierezové témy mediálna výchova, multikultúrna výchova, environmentálna výchova a osobnostný a sociálny rozvoj vo vyučovacom predmete etická výchova na 2.stupni základných škôl. Všetky podstatné výsledky sú online publikované na webovom portáli www.prierezovetemy.info. Diseminácia výsledkov riešenia projektu do školskej praxe bola okrem toho realizovaná formou workshopov/ didaktických kurzov pre učiteľov na osvojenie zručností v používaní týchto materiálov v priamej edukácii

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The project solved pedagogically very current issue - to reduce the lack of didactic materials necessary for effective teaching of cross-cutting themes in elementary schools. Based on the analysis of theoretical sources and own research, were created teaching materials for

cross-cutting themes, media education, multicultural education, environmental education and personal and social development in the subject Ethics at the second grade of elementary schools. All significant results are published on the web portal: www.prierezovetemy.info. The dissemination of the results of the project solution to school practice was also realized in workshops / didactic courses for teachers to acquire skills in the use of these materials in direct education.